

DIGITALE WATERCAMPAGNE 2017

De wateraangifte is een van de aangiftes die elk voorjaar moeten gebeuren. De aangifte voor de heffing op de waterverontreiniging en de heffing op de winning van grondwater gebeurt voor het tweede jaar op rij digitaal. Je kan hiervoor terecht op het online heffingenloket van de Vlaamse Milieumaatschappij. Indienen moet gebeuren vóór 15 maart!

– Sara Kelchtermans, milieuviseur Studiedienst SBB

In de wateraangifte worden de verschillende gebruikte waterbronnen van het afgelopen jaar geïnventariseerd: leidingwater, grondwater, oppervlaktewater, hemelwater en ander water. Bijkomend moet dit verbruikte water verdeeld worden over de verschillende activiteiten die voorkomen op het bedrijf.

Aangifte verplicht voor alle grootverbruikers

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen groot- en kleinverbruikers. Alle grootverbruikers moeten hun waterverbruik aangeven aan de Vlaamse Milieu Maatschappij (VMM) in de wateraangifte. Grootverbruikers zijn niet-particuliere watergebruikers die meer dan 500 m³ leidingwater verbruiken of een eigen grondwaterwinning met een pompcapaciteit van meer dan 5 m³/uur hebben. Vrijwel alle tuinbouwbedrijven zijn grootverbruiker en moeten dus een jaarlijkse aangifte indienen. Hieruit wordt een heffing berekend voor de waterverontreiniging en een heffing op het winnen van grondwater.

De aangifte voor het heffingsjaar 2017 moet voor 15 maart gebeuren via het heffingenloket.

Sinds vorig jaar loopt de wateraangifte rechtstreeks via het heffingenloket (<https://heffingenloket.vmm.be/water-aangifte>). Enkele nieuwigheden in het digitale loket zijn de inlogprocedure, de bevestigingsmail bij het indienen van de aangifte samen met een kopie van je wateraangifte zelf en het digitale archief. Je vorige aangifte is, net als de bijlagen, digitaal beschikbaar. Op die manier vormt het loket vanaf nu ook je digitale archief.

Digitale aangifte wordt makkelijker

Je moet de aangifte voor heffingsjaar (HJ) 2017 vóór 15 maart indienen via het loket. Midden januari kreeg je als bekende

heffingsplichtige een brief van de VMM met gepersonaliseerde informatie om in te loggen. Je hebt ook de mogelijkheid om een mandaat te geven aan je adviesbureau, dat voor jou de wateraangifte kan opmaken en indienen.

Een aantal gegevens van je vorige aangifte zullen vooraf klaarstaan. Dat maakt de aangifte een stuk gemakkelijker. Er zijn ook enkele kwaliteitscontroles ingebouwd in het loket, waardoor je de aangifte kan corrigeren en het risico op een foutieve aangifte kleiner wordt.

Forfaitaire heffing op waterverontreiniging

De heffing op waterverontreiniging wordt bepaald door de vuilvracht van het geïsoleerde afvalwater en door het eenheidstarief van de heffing voor een bepaald jaar. Voor het nieuwe heffingsjaar 2017 is het eenheidstarief 51,48 euro.

In tien jaar werd de heffing voor waterverontreiniging 53% duurder. In 2007 betaalde je een heffing van 33,46 euro per vuilvracht, voor heffingsjaar 2017 betaal je voor eenzelfde vuilvracht 51,48 euro

(eenheidstarief voor niet-opervlakte-waterlozers HJ 2017).

De vuilvracht van het afvalwater is afhankelijk van de soort activiteit waarvoor het water wordt gebruikt. Bij de forfaitaire berekening worden daarom sectorspecifieke omzettingcoëfficiënten (tabel 1) gebruikt om deze vuilvracht, en dus de heffing, te bepalen. Hoe meer vervuiling de bedrijfstak veroorzaakt, hoe hoger de coëfficiënten en hoe hoger de heffing.

Een berekening op basis van de werkelijk geloosde vuilvracht houdt in dat de kwaliteit en de kwantiteit van het geloosde afvalwater moeten worden vastgesteld en dat er dus een meetcampagne van het afvalwater moet gebeuren op je bedrijf.

In tabel 1 zie je wat een land- en tuinbouwer moet betalen voor de sanering van het verbruikte water. Binnen de landbouwsector (28) is er een onderverdeling in verschillende subsectoren. De akkerbouw- en tuinbouwsector (28e) wordt relatief voordelig belast volgens het forfaitaire systeem. De sector gebruikt het water immers vooral om de velden te irrigeren. In de tabel zie je dat je in het heffingsjaar 2017 voor het gebruik van 1000 m³ water voor tuinbouw, een heffing moet betalen van 13 euro. Voor het huishoudelijke verbruik en het sanitaire verbruik van werknemers betaal je meer, respectievelijk 1,287 euro en 1,390 euro per m³.

Val je onder een sector met een hoge vervuiling (bijvoorbeeld voor bepaalde nevenactiviteiten) – en dus een hoge forfaitaire omzettingcoëfficiënt – dan kan de heffing natuurlijk fors oplopen. Voor jouw bedrijf kan het dan interessant zijn om je afvalwater te analyseren en een aangifte op basis van een meetcampagne

Tabel 1 Vergelijking tussen de heffing voor waterverontreiniging 2007-2017 - Bron: SBB

Hoofdtype activiteit	Omzettingcoëfficiënt	Prijs euro/m ³ waterverbruik (heffingsjaar 2007)	Prijs euro/m ³ waterverbruik (heffingsjaar 2017)
Particulier verbruik (56)	0,025	0,837	1,287
Verbruik werknemers (59)	0,027	0,903	1,390
Pluimvee (28a)	0,001	0,017	0,026
Varkens (28b)	0,001	0,042	0,064
Rundvee (28c)	0,003	0,084	0,129
Ander vee (28d)	0,005	0,167	0,257
Andere bedrijven, zoals akker- en tuinbouwbedrijven (28e)	0,000	0,008	0,013

te overwegen. Zo wordt je belast op de door jouw bedrijf werkelijk geloosde vuilvracht. Natuurlijk moet je hierbij ook rekening houden met de kostprijs van zulke meetcampagne.

Heffing op grondwaterwinning

Het heffingsbedrag dat je betaalt voor het gebruik van grondwater hangt af van de hoeveelheid water die je hebt opgepompt en uit welke watervoerende laag het water afkomstig is. Wanneer je tussen 500 m³ en 30.000 m³ freatisch grondwater (bovenste watervoerende laag) oppompt, betaal je 79,5 euro per 1000 m³ voor het heffingsjaar 2017.

Wanneer je meer dan 30.000 m³ water wint, of als het gewonnen water afkomstig is uit een afgesloten watervoerende laag, dan is je heffing (per m³ opgepompt grondwater) hoger.

Correctie bij irrigatie in de openlucht

Bij irrigatie in de openlucht mag je een correctiefactor van 50% hanteren omdat een deel van het grondwater opnieuw de bodem indringt. Dat wil zeggen dat je slechts op de helft van het opgepompte

water voor irrigatie een heffing moet betalen. Het gebruikte grondwater moet dan wel worden onttrokken uit een freatisch watervoerende laag en worden gebruikt voor beregening in de openlucht. Freatische lagen zijn de bovenste watervoerende lagen. Ze worden niet afgedekt door een slecht doorlatende laag en kunnen bijgevolg worden gevoed door insijpelend hemelwater. Een tweede voorwaarde is dat de toegediende hoeveelheid grondwater voor irrigatie ook correct wordt gemeten en apart geregistreerd.

De korting voor beregening met freatisch water geldt alleen voor de heffing op het winnen van grondwater. De heffing op verontreiniging voor het gebruik van dit irrigatiewater betaal je wel volledig in de heffing op waterverontreiniging.

Hemelwater is goedkoper

Je kan natuurlijk ook inzetten op alternatieve 'goedkopere' waterbronnen, bijvoorbeeld hemelwater. Regenwater biedt een uitstekend alternatief voor vele laagwaardige toepassingen. Indien je (niet-vervuild) hemelwater gebruikt voor het beregenen van teelten in de openlucht, dan betaal je geen heffing voor het gebruik hiervan. De VMM spreekt hierbij immers van 'uitgestelde regen'.

Drainagewater

Drainagewater is ook grondwater, en moet dus geregistreerd worden in de wateraangifte. Vrijgesteld van heffing zijn draineringen die noodzakelijk zijn voor het gebruik en/of de exploitatie van bouw- of weiland mogelijk te maken of te houden, of een drainage noodzakelijk voor de exploitatie van gebouwen of bedrijfsterrainen. Hiervoor moet er wel een hydrologisch attest worden afgeleverd.

Verzamel de noodzakelijke gegevens

Geef enerzijds de hoeveelheid verbruikt water op voor je bedrijf. Vermeld ook de

WELKE GEGEVENS HEB JE NODIG VOOR EEN CORRECTE AANGIFTE?

- leidingwater: vind je op de factuur van het leidingwater die je ontving van je watermaatschappij in 2016;
- grondwater: merk en serienummer van de meter, meterstand, vergund debiet, pompcapaciteit;
- hemelwater: afspoelbare oppervlakte (0,8 m³/m²) of meterstand;
- oppervlaktewater: meterstand, captatieheffing, pompvermogen;
- aantal gezinsleden op 1 januari 2017;
- aantal werknemers in 2016;
- lozingsplaats;
- attest IBA (Individuele Behandeling van Afvalwater);
- aanslagbiljet waterheffing HJ 2016.

sector(en) waarvoor je het water hebt gebruikt. Voor heffingsjaar 2017 worden de gegevens van verbruiksjaar 2016 aangegeven. Welke gegevens je nodig hebt voor een correcte aangifte, vind je in het kaderstuk (p. 23).

Foutieve tellerstanden worden beboet

Elk jaar opnieuw worden boetes uitgeschreven voor het ontbreken van een grondwatermeter. Denk er ook aan dat de teller verzegeld moet zijn. Bij verbreking van de verzegeling of een (her)verzegeling, moet je dit melden bij de VMM. Een

meldingsformulier voor verbreking van de verzegeling van de watermeter kan je vinden op de website van de VMM (<https://www.vmm.be/water/heffingen>). Ook dit jaar zal de VMM erop toezien dat er melding gemaakt wordt van het verbreken van de zegel van de meter op de grondwaterwinning. Indien dat niet correct gebeurde, wordt een boete opgelegd. Ook het vermelden van verkeerde tellerstanden wordt nauwgezet gecontroleerd en een heffingsverhoging wordt aangerekend.

Als de VMM bepaalde gegevens in je aangifte moet rechtzetten, wordt daar

een heffingsverhoging aan gekoppeld van maximaal 50% van de heffing op het niet-correct aangegeven gedeelte. De heffingsverhoging en de boetes worden rechtstreeks via het heffingsbiljet geïnd.

Heffingsbiljet en waterfactuur

Op basis van de gegevens die je vermeldt in je wateraangifte wordt de heffing op grondwaterwinning en de heffing voor waterverontreiniging berekend (zie voorbeeld in het kaderstuk hiernaast). De heffing voor de zuivering van het afvalwater, heb je al voor een groot stuk als voorschot betaald aan je drinkwatermaatschappij. In je waterfactuur wordt deze zuiveringsbelasting immers aangerekend als bovengemeentelijke bijdrage en bovengemeentelijke vergoeding. Op het heffingsbiljet krijg je een overzicht van het bedrag betaald in de waterfactuurfactuur en het resterende saldo.

De integrale waterfactuur voor grootverbruikers

De waterfactuur die je kreeg voor verbruiksjaar 2016 zag er opnieuw anders uit. De Vlaamse regering voerde één tariefstructuur in voor heel Vlaanderen. De kostprijs voor de levering van je leidingwater is afhankelijk van de hoeveelheid water die je verbruikt. De leidingwaterprijs bestaat uit een vastrecht (dat is een vast bedrag, een jaarlijks bedrag per wooneenheid met een korting van 20% per gedomicilieerde) en een tarief volgens de gebruikte hoeveelheid leidingwater. Bovendien betaal je een integrale waterprijs, die niet alleen de productiekosten, maar ook de transportkosten van het leidingwater en de zuiveringskosten van het afvalwater in rekening brengt.

Als grootverbruiker krijg je bij de meeste watermaatschappijen een individueel tarief per kubieke meter voor de afvoer en zuivering van afvalwater, berekend op basis van de heffingsgegevens. Je betaalt als grootverbruiker ook geen vastrecht voor de afvoer en zuivering van je water.

Laat je adviseren

Het is ondertussen voldoende bekend dat de voorjaarsaangiftes en de reglementering rond de nieuwe waterfactuur er niet makkelijker op worden. Laat je hierover zeker grondig en goed adviseren, bijvoorbeeld door SBB. ■

TOTALE HEFFING, HOEVEEL BETAAL JE NU?

Stel, een landbouwer (vier gezinsleden) heeft 1000 vleesvarkens en 150 runderen. Hij heeft ook een akkerbouwtaak op zijn bedrijf. Hij gebruikt zowel leidingwater (830 m³) als grondwater (2400 m³). Het totale waterverbruik op het bedrijf bedraagt 3230 m³. Het waterverbruik wordt verdeeld over de verschillende sectoren volgens bepaalde richtwaarden (richtwaarden waterverbruik zie www.heffingen.be), met name sector 56, sector 28b, 28c en 28e.

De heffing wordt als volgt berekend:

120 m³ (4 gezinsleden aan 30 m³) x 1,287 euro/m³ = 154,4 euro
1700 m³ (varkenshouderij 28b) x 0,064 euro/m³ = 108,8 euro
1106 m³ (rundveehouderij 28c) x 0,129 euro/m³ = 142,7 euro
304 m³ (akkerbouw) x 13 euro/1000 m³ = 4 euro

De heffing op waterverontreiniging bedraagt in dit voorbeeld in het totaal dus 410 euro.

Er wordt ook een heffing voor het oppompen van grondwater berekend. Voor het oppompen van 2400 m³ grondwater (freatisch watervoerende laag) moet er 2400 m³ x 0,06 euro x 1,3250 (HJ 2017) = 191 euro grondwaterheffing worden betaald.

© LUC VAN DIJK